Princess of Naradhiwas University Journal

แรงจูงใจภายในด้านการเรียนและบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

Academic Internal Motivation and Professional Nurses Personality of Nursing Students in Three Border Provinces of Southern Thailand

มุสลินท์ โต๊ะกานิ พยม. (Muslin Tohkani,MNS)[1]

ดาริน โต๊ะกานิ พยม. (Darin Tohkani,MNS)[2]

ศิริพันธุ์ ศิริพันธุ์ พยม.(Siriphan Siriphan,MNS)[3]

บุญยิ่ง ทองคุปต์ พยม.(Boonying Tongkoop,MNS)[4]

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาแรงจูงใจภายในด้านการเรียน และบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 220 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย แบบวัดแรงจูงใจภายในด้านการเรียน และแบบวัดบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือจากการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.79 และ 0.89 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแรงจูงใจภายในด้านการเรียนโดยรวม ด้านความสนใจ-เพลิดเพลิน ด้านความเป็นตัวของตัวเอง และด้านความมุ่งมั่นอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนด้านความต้องการสิ่งท้าทายและด้านความต้องการมีความสามารถอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการศึกษาบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพพบว่า ด้านการแสดงตน ด้านความสุภาพอ่อนโยน ด้านความซื่อตรงต่อ หน้าที่ ด้านสติปัญญาและโดยรวม อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านความมั่นคงทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง และความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ พบว่า แรงจูงใจภายในด้านการเรียนโดยรวม และ ด้านความต้องการมีความสามารถ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับบุคลิกภาพ

[1] อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

[2] อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

[4] อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

พยาบาลวิชาชีพโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r =.449 และ.417 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้านระหว่างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นแรงจูงใจภายในด้านความต้องการสิ่งท้าทาย และด้านความสนใจ-เพลิดเพลิน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพด้านความสุภาพอ่อนโยน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r =.170 และ.138 ตามลำดับ) ส่วนแรงจูงใจภายในด้านความมุ่งมั่น และด้านความสนใจ-เพลิดเพลิน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพด้านความซื่อตรงต่อหน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r =.192) ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยคือ ในการจัดหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีแรงจูงใจภายในด้านการเรียน โดยเฉพาะการสนับสนุนกิจกรรมท้าทายความสามารถในการเรียนวิชาชีพการพยาบาล และควรมีการส่งเสริมบุคลิกภาพ ด้านความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ รวมทั้งมีการพัฒนาบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อไป

คำสำคัญ : แรงจูงใจภายในด้านการเรียน บุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ นักศึกษาพยาบาล

ABSTRACT

The purposes of this descriptive study were to examine the Academic Internal Motivation and Professional Nurses Personality of nursing students in the three border provinces of Southern Thailand. The subjects were 220 nursing students that were randomly selected.

The methods used to gather the data in this study were the Academic Internal Motivation questionnaire and the Professional Nurses Personality questionnaire. The Cronbach's Alpha values of 0.79 and 0.89 (respectively) showed a good internal consistency of the data.

The results of this study indicated that nursing students in the three border provinces of Southern Thailand had Academic Internal Motivation at a moderate level in the domains of Interest-Enjoyment Motivation, Autonomy Motivation and Effort Motivation; while the domains of Challenge Motivation, and Ability Motivation were at a high level. Meanwhile, the Professional Nurses Personality questionnaires exhibited high levels in the domains of Extraversion, Agreeableness, Conscientiousness, and Intellect; while the Emotional Stability domain was at a moderate level. This study revealed that there was a moderately

significant relationship between the Academic Internal Motivation and Professional Nurses Personality's Ability Motive domains overall at a .05 level (r=.449 and r=.417 respectively), but mostly the Academic Internal Motivation domain exhibited a rather low significant relationship at the .05 level. The Academic Internal Motivation domains of Challenge Motive, Interest-Enjoyment, and the Professional Nurses Personality domain of Agreeableness exhibited a low significant relationship level of .05 (r= .170 and r= .138 respectively), while the Professional Nurses Personality's Conscientiousness domain and the Academic Internal Motivation domains of Effort Motive and Interest-Enjoyment had a significantly low relationship at the .05 level (r=192).

To conclude, the findings of this study suggest that the Nursing Science curriculum in the three border provinces of Southern Thailand should promote Academic Internal Motivation of the nursing students by supporting challenging activities while they are studying. Meanwhile, continuously promote and facilitate the Professional Nurses Personality's domains of Agreeableness, Conscientiousness, and Emotional Stability.

Keywords : Academic Internal Motivation, Professional Nurses Personality, Nursing Students

บทนำ

ภาวะวิกฤตความรุนแรงของสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะของประชาชนอย่างรุนแรง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ รวมถึงระบบสาธารณสุขทำให้เกิดปัญหาระยะยาวคือ มีการซ่อมสุขภาพมากกว่าการสร้างสุขภาพ (กระทรวงสาธารณสุข,2550)บางพื้นที่ เกิดปัญหาขาดแคลนบุคลากรสาธารณสุข จำนวนพยาบาลวิชาชีพกำลังจะเป็นปัญหามากขึ้น เนื่องจากพยาบาลวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติงาน อยู่ท่ามกลางเหตุความไม่สงบนี้ ย่อมเกิดความเครียดทั้งในด้านการดำเนินชีวิตประจำวันและการทำงานเพื่อเยียวยาจิตใจผู้ได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง (สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข,2550) ส่งผลให้พยาบาลในพื้นที่ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นการจัดการด้านบุคลากรทางการพยาบาลให้สามารถยืนหยัดในการให้บริการสุขภาพในภาวะวิกฤตได้นั้น จำเป็นต้องสร้างเสริมให้มีแรงจูงใจตั้งแต่ในระยะที่กำลังศึกษาวิชาชีพพยาบาล โดยเฉพาะแรงจูงใจภายในด้านการเรียน ที่เป็นความต้องการ ความปรารถนาที่เกิดตามธรรมชาติและจากการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยเฉพาะแรงจูงใจภายในด้านความต้องการสิ่งท้าทาย ด้านความสนใจ เพลิดเพลิน ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ด้านความต้องการมีความสามารถ และด้านความมุ่งมั่น เป็นปัจจัยสำคัญทำให้เกิดแรงขับในการบรรลุผลสำเร็จในการเรียนทางการพยาบาล ซึ่งการจูงใจให้มีความตั้งใจและสนใจในการเรียนย่อมขึ้นกับบุคลิกภาพ เพราะบุคลิกภาพเป็นลักษณะส่วนรวมและเป็นสิ่งกำหนดทิศทาง

การปฏิบัติของบุคคล เป็นปัจจัยต่อความสำเร็จของการเรียนและการทำงาน (Hilgard ,1962) ซึ่งโครงสร้างพื้นฐาน ด้านบุคลิกภาพของบุคคลไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก ต่างชาติหรือต่างภาษานั้น ประกอบด้วยบุคลิกภาพด้านการแสดงตน ด้านความสุภาพอ่อนโยน ด้านความซื่อตรงต่อหน้าที่ ด้านความมั่นคงทาง อารมณ์ และด้านสติปัญญา เป็นองค์ประกอบสำคัญ (Digman,1990)

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์พยาบาล จึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลเพราะเป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ นั่นคือ พยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคาดหวังของสภาการพยาบาลที่ว่า พยาบาลเป็นผู้มีความแข็งแรงทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ มีภาวะผู้นำมีความสามารถในระดับสากล มีความรู้ด้านบริหารจัดการภาษาและคอมพิวเตอร์ มีทักษะการ เรียนรู้ตลอดชีวิต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบ มีจริยธรรมและคุณธรรม สามารถควบคุมอารมณ์ได้ และมีความเสียสละ (สภาการพยาบาล,2544) เพื่อให้การดูแลด้านสุขภาพที่ดีแก่ประชาชน นอกจากนี้การศึกษาดังกล่าว สามารถใช้เป็นข้อมูลในการเสริมสร้างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนและพัฒนาบุคลิกภาพพยาบาล วิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพที่ พึงประสงค์ของสังคม และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจภายในด้านการเรียนและบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนและบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้คือ นักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2552

กลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (inclusion criteria) มีดังนี้

1. เป็นนักศึกษาพยาบาลของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา เนื่องจากเป็นสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลที่อยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และ 4 เนื่องจากประสบการณ์ในอดีตมีผลต่อแรงจูงใจของบุคคลเป็นอย่างมาก จึงเลือกนักศึกษาชั้นปีดังกล่าว เพราะมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยใน ระยะวิกฤติและเรื้อรัง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

คำนวณกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด 465 คน โดยใช้วิธีของยามาเน่ (Yamane , 1976) โดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 215 คน แต่ในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1.คำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้ง 2 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ 84 คน จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา 136 คน

2.เลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงชั้นปีในแต่ละแห่งแล้วคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่าง จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ชั้นปีที่ 3 จำนวน45 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 39 คน จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 33 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 103 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดแรงจูงใจภายในด้านการเรียน ผู้วิจัยพัฒนาจากแบบวัดแรงจูงใจภายในของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (อรพินทร์ ชูขม อัจฉรา สุขารมณ์ และวิลาสลักษณ์ ชัววัลลี ,2542)

2. แบบวัดบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ ผู้วิจัยพัฒนาจากแบบวัดบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของดิกแมน (Digman, 1990)

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย ตรวจสอบความเที่ยงของแบบ สอบถามโดยวิธีครอนบาคแอลฟา (Cronbach's alpha) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบวัดแรงจูงใจภายในด้านการเรียน เท่ากับ 0.79 และ แบบวัดบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ เท่ากับ 0.89

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือผ่านคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ถึงนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่ได้จากการคัดเลือกดังกล่าว

2. ทำหนังสือผ่านคณบดีส่งไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ภายหลังได้รับอนุญาตจึงขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และวิธีการดำเนินการแก่นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และ 4 ในทั้งสองสถาบัน

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบประเมินทุกด้าน ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์แรงจูงใจภายในด้านการเรียนและบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้สถิติวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียรสัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 93.6 กลุ่มอายุ 19 – 24 ปี ร้อยละ 87.3 นับถือศาสนาอิสลาม ถึงร้อยละ 85.0 มีรายได้ ของครอบครัวอยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 44.5 และเหตุผลในการเลือกเรียนวิชาชีพ พยาบาลส่วนใหญ่ เป็นความประสงค์ของผู้ปกครอง ร้อยละ 47.3 เมื่อจบการศึกษาส่วนใหญ่ ต้องการปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาลของรัฐ ร้อยละ 75.0 มีนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบ คิดเป็นร้อยละ 13.6 ส่วนใหญ่ผลกระทบที่ได้รับเป็นลักษณะอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 5.5 ได้แก่ ผลกระทบด้านจิตใจ เกิดความหวาดระแวง ไม่กล้าออกไปประกอบอาชีพ ขาดขวัญและกำลังใจ กระทบต่อการเดินทาง ทำให้เสียเวลา ทำให้รายได้จากการค้าขายลดลง และถูกสอบสวนเพราะการเข้าใจผิด ลักษณะผลกระทบที่ได้รับ รองลงมา คือ สูญเสียญาติพี่น้องหรือบุคคลในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 4.1

แรงจูงใจภายในด้านการเรียนของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่และโดยรวมมีแรงจูงใจภายในด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นแรงจูงใจภายในด้านความต้องการมีความสามารถ และด้านความต้องการสิ่งท้าทาย อยู่ในระดับมาก และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสนใจ-เพลิดเพลิน

นักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่และโดยรวมมีแรงจูงใจภายในด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น แรงจูงใจภายในด้านความต้องการมีความสามารถและด้านความต้องการสิ่งท้าทาย อยู่ในระดับมาก และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสนใจ-เพลิดเพลิน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจภายในด้านการเรียน ของนักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามรายด้านและโดยรวม (n = 220)

แรงจูงใจภายในด้านการเรียน	ระดับชั้นปี								
	ชั้นปีที่ 3 (n = 148)			ชั้นปีที่ 4 (n = 72)			รวม (n = 220)		
	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
ด้านความต้องการสิ่งท้าทาย	3.98	0.33	มาก	4.06	0.34	มาก	4.01	0.34	มาก
ด้านความสนใจ-เพลิดเพลิน	3.05	0.50	ปานกลาง	3.09	0.39	ปานกลาง	3.06	0.47	ปานกลาง
ด้านความเป็นตัวของตัวเอง	3.25	0.70	ปานกลาง	3.24	0.61	ปานกลาง	3.25	0.67	ปานกลาง
ด้านความต้องการมีความสามารถ	3.69	0.37	มาก	3.75	0.33	มาก	3.71	0.36	มาก
ด้านความมุ่งมั่น	3.41	0.44	ปานกลาง	3.40	0.43	ปานกลาง	3.41	0.44	ปานกลาง
รวม	**3.48**	**0.30**	**ปานกลาง**	**3.51**	**0.27**	**มาก**	**3.49**	**0.29**	**ปานกลาง**

บุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาล ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่และโดยรวมมีบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับสูง ยกเว้น บุคลิกภาพ พยาบาลวิชาชีพด้านความมั่นคงทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสุภาพอ่อนโยน

นักศึกษาพยาบาล ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่ และโดยรวมมีบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับสูง ยกเว้น บุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพด้านความมั่นคง ทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสุภาพอ่อนโยน (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ ของนักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามรายด้านและโดยรวม (n = 220)

บุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ	ระดับชั้นปี								
	ชั้นปีที่ 3 (n = 148)			ชั้นปีที่ 4 (n = 72)			รวม (n = 220)		
	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
ด้านการแสดงตน	4.13	0.43	สูง	4.15	0.40	สูง	4.14	0.42	สูง
ด้านความสุภาพอ่อนโยน	4.35	0.43	สูง	4.30	0.39	สูง	4.33	0.42	สูง
ด้านความซื่อตรงต่อหน้าที่	4.29	0.36	สูง	4.23	0.35	สูง	4.27	0.36	สูง
ด้านความมั่นคงทางอารมณ์	3.06	0.82	ปานกลาง	3.35	0.74	ปานกลาง	3.15	0.80	ปานกลาง
ด้านสติปัญญา	3.98	0.48	สูง	4.02	0.38	สูง	4.00	0.45	สูง
รวม	**3.96**	**0.34**	**สูง**	**4.01**	**0.31**	**สูง**	**3.98**	**0.33**	**สูง**

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ พบว่า แรงจูงใจภายในด้านการเรียนโดยรวม และด้านความต้องการมีความสามารถ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r =.449 และ.417 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้านระหว่างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นแรงจูงใจภายในด้านความต้องการสิ่งท้าทาย และด้านความสนใจ-เพลิดเพลิน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพด้านความสุภาพอ่อนโยน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r =.170 และ.138 ตามลำดับ)

ส่วนแรงจูงใจภายในด้านความมุ่งมั่น และด้านความสนใจ-เพลิดเพลิน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพด้านความซื่อตรงต่อหน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r =.192)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียรสันระหว่างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ ของนักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตัวแปร	บุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ					
	ด้านการแสดงตน	ด้านความสุภาพอ่อนโยน	ด้านความซื่อตรงต่อหน้าที่	ด้านความมั่นคงทางอารมณ์	ด้านสติปัญญา	โดยรวม
แรงจูงใจภายในด้านการเรียน						
ด้านความต้องการสิ่งท้าทาย	.326*	.170*	.253*	-.018	.380*	.272*
ด้านความสนใจ-เพลิดเพลิน	.214*	.138*	.192*	.270*	.225*	.318*
ด้านความเป็นตัวของตัวเอง	.131	.080	.251*	.338*	-.122	.235*
ด้านความต้องการมีความสามารถ	.273*	.224*	.286*	.286*	.357*	.417*
ด้านความมุ่งมั่น	.231*	.127	.192*	.208*	.108	.259*
โดยรวม	**.338***	**.212***	**.361***	**.367***	**.223***	**.449***

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

นักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแรงจูงใจภายในด้านการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายชั้นปี พบว่านักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 มีแรงจูงใจภายในด้านการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนชั้นปีที่ 4 มีแรงจูงใจภายในด้านการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับการศึกษาของ มณฑกานต์ สุ่นปาน (2543) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาวิชาการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลสถาบันการศึกษาพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำนวน 412 คน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจในการศึกษาวิชาการพยาบาล ส่วนใหญ่ค่อนไปทางมากกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ66.72 ของคะแนนเต็ม สามารถอภิปรายได้ว่า แรงจูงใจในการเรียนวิชาชีพการพยาบาล ซึ่งแสดงถึงค่านิยมและการให้คุณค่า ตลอดจนความรู้สึกนึกคิด ความมุ่งหวัง หรือความปรารถนาของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการเรียนวิชาชีพการพยาบาลนั้นแตกต่างกันออกไป อาจเป็นเพราะว่าเหตุผลการเลือกเรียนวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาต่างกัน โดยนักศึกษาพยาบาลส่วนหนึ่งมีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการที่จะเป็นพยาบาล เพราะต้องการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่เจ็บป่วย ทุกข์ทรมาน แต่มีนักศึกษาพยาบาลอีกส่วนหนึ่งที่เข้ามาศึกษาโดยไม่เต็มใจ ไม่เข้าใจ ซึ่งอาจมีอิทธิพลมาจากบิดามารดา จากเพื่อน หรือเป็นเพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้ หรืออาจมาจากเหตุผลด้านเศรษฐกิจ และเหตุผลอื่นๆ อีกมาก สอดคล้องกับข้อมูลทั่วไปที่พบว่า เหตุผลในการเลือกเรียนวิชาชีพพยาบาล

ของนักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นความประสงค์ของผู้ปกครอง ร้อยละ 47.3 ระดับของแรงจูงใจภายในด้านการเรียนโดยรวมจึงอยู่ใน ระดับปานกลาง อาจทำให้มีความพยายามศึกษาค้นคว้าหาความรู้น้อย ดังนั้นการที่นักศึกษาพยาบาลได้เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ตนเองต้องการและสนใจ เป็นความตั้งใจของนักศึกษาที่มุ่งเข้าศึกษาวิชาชีพการพยาบาล สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวชี้นำความคิดของนักศึกษาในการรับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในสังคมและสิ่งแวดล้อม และจะพยายามทุ่มเทความสามารถในการศึกษาหาความรู้ ฝึกฝนทักษะต่างๆ ทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา สามารถปฏิบัติงานและเผชิญอุปสรรคต่างๆ ได้ด้วยดี ไม่ย่อท้อ ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียนและวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเรียน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแรงจูงใจภาย ในด้านความต้องการสิ่งท้าทาย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีแรงจูงใจภายในอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ Ryan และ Deci (2000) ที่กล่าวว่า ความท้าทายเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความ สามารถ โดยการพยายามทำสิ่งใหม่ๆ ดังนั้น พฤติกรรมที่มาจากแรงจูงใจภายในจะเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการ กระตุ้นจากความต้องการที่จะมีความสามารถและกำหนดตนเองให้เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งเป้าหมายที่ส่งผล ต่อแรงจูงใจภายใน คือ เป้าหมายมุ่งแสดงความสามารถ และเป้าหมายมุ่งการเรียนรู้ และเมื่อเกิดแรงจูงใจภาย ในบุคคล จะได้รับการกระตุ้นให้แสดงการกระทำ เพื่อความสนุกหรือความท้าทายมากกว่าจะคำนึงถึงเงื่อนไข จากภายนอกอย่างความกดดันหรือรางวัล สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าเมื่อนักศึกษาได้ทำงานตามความ สามารถของตนเองอย่างเต็มที่ จะรู้สึกเพลิดเพลินมาก เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ นักศึกษามีความ รู้สึกว่าการประสบความสำเร็จจากการเรียนมีคุณค่าต่อนักศึกษามากกว่าการได้รับรางวัลเกียรติยศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมการเรียนวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นพฤติกรรมที่ผลักดันจากภายในตัวบุคคล ซึ่งอาจเป็นเจตคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ความตั้งใจ ความอยากรู้อยากเห็น การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการมีสมรรถภาพ ความต้องการที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแรงขับที่ทำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรม โดยไม่หวังรางวัล เกียรติยศ ชื่อเสียง คำชม การได้รับการยอมรับยกย่อง หรือแรงเสริมภายนอก ที่ถือว่าเป็นแรงจูงใจภายนอก ตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมไม่คงทนถาวรต่อพฤติกรรม ซึ่งบุคคลจะแสดงพฤติกรรม เพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าวเท่านั้น (กฤษณา ศักดิ์ศรี, 2540 ; ปราณี รามสูต ,2542 ; แสงเดือน ทวีสิน ,2545 ; ประสาท อิศรปรีดา ,2547)

นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแรงจูงใจภายในด้านความต้องการมีความสามารถ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า งานที่นักศึกษาพอใจทำอย่างยิ่งคืองานที่นักศึกษามีความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อภิปรายได้ว่าหลักสูตร พยาบาลศาสตร์เป็นการศึกษาเกี่ยวข้องกับมนุษย์ ที่ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถในการเรียนรู้ ดังนั้นการที่นักศึกษาพยาบาลได้เรียนรู้ว่าในการดูแลบุคคล ครอบครัว และชุมชน ต้องใช้องค์ความรู้เฉพาะทางการ

พยาบาล ซึ่งเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ และนำความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหลายสาขามาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียน นักศึกษาจึงต้องการพัฒนาความสามารถของตนเองอยู่ในระดับมาก เพราะการมีความสามารถ จะแสดงถึงประสิทธิผลในการเรียน รวมถึงความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่างๆ ที่บรรลุเป้าหมาย ตามค่านิยมและความปรารถนาที่มุ่งหวัง ทั้งในด้านการศึกษา การดำรงชีวิต การแสดงออก การตัดสินใจ การฝึกปฏิบัติงาน การปรับตัว และการแก้ปัญหาต่างๆ

นักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพโดยรวม และด้านการแสดงตน ด้านความสุภาพอ่อนโยน ด้านความซื่อตรงต่อหน้าที่ และด้านสติปัญญาอยู่ในระดับสูง ยกเว้น ด้านความมั่นคงทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ว่าวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและความปลอดภัยของมนุษย์ ที่ต้องรับผิดชอบตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ผ่านการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทั้งในชุมชน หน่วยบริการปฐมภูมิ โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลทั่วไป รวมถึงโรงพยาบาลศูนย์ และมีประสบการณ์ดูแลผู้ป่วยทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับความรุนแรงทั้งในระยะเฉียบพลัน วิกฤติ และเรื้อรัง จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ จึงทำให้นักศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี เมื่อถูกตำหนิหรือวิพากษ์วิจารณ์จากผู้รับบริการหรือเพื่อนร่วมงาน หรืออาจารย์และ พยาบาลพี่เลี้ยง

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ในข้อบางครั้งรู้สึกจิตใจหดหู่โดยไม่ทราบสาเหตุ และในการฝึก ปฏิบัติการพยาบาลจะพบความตึงเครียดเสมอ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สามารถอภิปรายได้ว่า วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตและความปลอดภัยของผู้ที่มาขอรับบริการการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์จึงเป็นระบบการศึกษาที่ก่อให้เกิดความตึงเครียดต่อนักศึกษาได้สูง ผู้ที่เรียนในสาขาวิชาชีพพยาบาลจะต้องมีพื้นฐานความรู้อย่างดี มีความอดทน เสียสละ ในสภาพสังคมปัจจุบัน ปัญหาการระบาดของโรคร้ายแรง ทำให้บุคลากรในทีมสุขภาพต้องมีความเสี่ยงสูงขึ้นเป็นลำดับ นักศึกษาพยาบาลต้องปรับตัวให้ทันต่อสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม โดยที่ช่วงวัยของนักศึกษาที่เข้ามาเรียนส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย การที่ต้อง เข้ามารับผิดชอบกับชีวิต ความเจ็บไข้ ล้วนก่อให้เกิดปัญหากับผู้เรียนได้ทั้งสิ้น ประกอบกับในการศึกษาในวิชาชีพพยาบาล นักศึกษาต้องศึกษาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ต้องฝึกให้การพยาบาลผู้ป่วยในสถานการณ์จริง ฝึกฝนการทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพ การฝึกภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ทั้งเวรเช้า บ่ายและดึก เผชิญกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยการตัดสินใจและทักษะต่างๆ เพื่อให้เป็นบัณฑิตทางการพยาบาลที่มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ สภาพแวดล้อมเหล่านี้มีส่วนทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความเครียด ได้สูง โดยเฉพาะนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ที่ต้องเรียนเน้นหนักทางด้านการพยาบาลทุกสาขา เนื้อหาวิชาค่อนข้างมากต้องใช้เวลาในการฝึกภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยมากขึ้น เพื่อฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอก จากนี้กิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน นักศึกษาจะได้รับความไว้วางใจให้รับผิดชอบมากขึ้น ปัจจัยเหล่านี้จึงอาจทำให้นักศึกษาเกิดความเครียดได้

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของจารุวรรณ สงวนทรัพย์ (2543) พบว่า นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1-4 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2542 มีลักษณะบุคลิกภาพส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปกติ ในด้านสงวนท่าที สติปัญญาสูง อารมณ์อ่อนไหว ยกตนเหนือผู้อื่น มีมโนธรรม ขี้อาย จิตใจเข้มแข็ง ช่างสงสัย มีไหวพริบและเก่ง ด้านสังคม จิตใจหวาดหวั่นและวิตกกังวล ชอบทดลองและเสรีนิยม พึ่งตนเอง ขาดระเบียบและวินัยในตนเองและอารมณ์เครียด ส่วนลักษณะเบี่ยงเบนไปจากปกติเล็กน้อย ได้แก่ด้านลักษณะสุขุมมีสติ จริงจัง และมีลักษณะชอบลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าการใช้จินตนาการ

นอกจากนี้ บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งหมายถึง การมีอารมณ์มั่นคง ไม่อ่อนไหวง่าย หนักแน่น คงเส้นคงวาทางอารมณ์ และมีจิตใจสงบนั้น มีความสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ โดย กรมสุขภาพจิต (2543) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ว่า เป็น ความ สามารถทางอารมณ์ในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขจากนิยามที่กล่าวมาข้างต้นทำให้สามารถสรุปความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ได้ว่า เป็นความสามารถของบุคคลที่จะรับรู้และ ตอบสนองต่ออารมณ์และความต้องการของตนเองและผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยสามารถแสดงออก ได้อย่างมีเหตุมีผลและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีผลการศึกษาที่สอดคล้องกับผลการ วิจัยครั้งนี้ที่พบว่านักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เขตภาคตะวันออกมีความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมอยู่ในระดับปกติคิดเป็นร้อยละ 62.9 มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีอยู่ใน ระดับ สูงกว่าปกติ คิดเป็นร้อยละ 55.3 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านเก่งและความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขอยู่ใน ระดับปกติ คิดเป็นร้อยละ 72.1 และ 51.5 ตามลำดับ (อโณทัย บ้านเนิน, 2548) เช่นเดียวกับการศึกษาของ พรภิรมย์ หลงทรัพย์ (2547) พบว่า นักศึกษาพยาบาลรามาธิบดีมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ส่วนด้านเก่ง ด้านสุขและรวมทุกด้านอยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ พบว่า แรงจูงใจภายในด้านการเรียนโดยรวม และด้านความต้องการมีความสามารถ มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลางกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้านระหว่างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนกับบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มี ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายได้ว่ากระบวนการของแรงจูงใจเป็นหัวใจของบุคลิกภาพ เพราะแรงจูงใจจะเข้ามามีปฏิสัมพันธ์กันและปรากฏในบุคลิกภาพ (Maslow, 1970) ถ้าบุคคลมีแรงจูงใจภายในสูง จะเป็นแรงพลังกระตุ้นให้บุคคลแสดงบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ทำให้ประสบความสำเร็จ และบุคคลจะใช้ความสามารถ ความสนใจใฝ่รู้ในทุกสิ่งที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนางาน ให้เจริญก้าวหน้า (Atkinson et.al, 1993) สอดคล้องกับการศึกษาบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พบว่า บุคลิกภาพด้านความรู้สึก

บุคลิกภาพด้านการตัดสินใจ และบุคลิกภาพด้านการคิด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 .01 และ .05 ตามลำดับ (ชุติกร ธนาวัฒนากร,2543) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินทร์ ชูชม อัจฉรา สุขารมณ์ และวิลาสลักษณ์ ชัววัลลี (2542) ที่ได้ วัดแรงจูงใจภายในของอาจารย์จำนวน 573 คนและนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,633 คน พบว่า แรงจูงใจภายในมีความสัมพันธ์ทางบวก บุคลิกภาพทางการคิด แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพเก็บตนแสดงตน และบุคลิกภาพ มีเหตุมีผลรับรู้ เช่นเดียวกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนธนากรสงเคราะห์ จังหวัดหนองคาย พบว่า บุคลิกภาพไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการมาเรียน (ปิยะรัตน์ ดีกลาง พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และเวธนี กรีทอง , 2550)

สรุป

ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ในสามจังหวัดชายแดนใต้ ควรจัดให้มีโครงการหรือกิจกรรมเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านความสนใจเพลิดเพลิน เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความมุ่งมั่นมากขึ้น และจัดให้มีโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นพยาบาลวิชาชีพให้กับนักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปีโดยเฉพาะการพัฒนาบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และควรส่งเสริมแรงจูงใจภายในด้านการเรียนและบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษาในระยะยาวตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนถึงชั้นปีที่ 4 เพื่อติดตามและประเมินผลแรงจูงใจภายในด้านการเรียนและบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพว่าเป็นไปในทิศทางใด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมทางการเรียน ให้เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจภายในด้านการเรียน และพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีลักษณะที่พึงประสงค์

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ 2 ประการ คือ การนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน และการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

ด้านการเรียนการสอน

นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจภายในด้านการเรียนรวมถึงการพัฒนาบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพ ในแต่ละชั้นปี

ด้านการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแรงจูงใจภายในด้านการเรียน และบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ หรือมีปัญหาด้านสุขภาพจิต เพื่อให้เข้าใจถึงแรงจูงใจภายในด้านการเรียนและบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษากลุ่มดังกล่าวได้ดีขึ้น สามารถหาแนวทางป้องกันและช่วยเหลือที่เหมาะสมต่อไป

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ มีส่งผลต่อแรงจูงใจภายในด้านการเรียนและบุคลิกภาพพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

รายการอ้างอิง

กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2540). **มนุษยสัมพันธ์.** กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์นการพิมพ์.

กรมสุขภาพจิต. (2543). **รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์สำหรับประชาชนไทย อายุ 12 – 60 ปี** .กรุงเทพฯ : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.

กระทรวงสาธารณสุข.(2550). **แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ.2550 – 2554.** ค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2552 จากhttp://www.moph.go.th/other/inform/10/index.htm.

จารุวรรณ สงวนทรัพย์. (2543). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาล ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผล มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชุติกร ธนาวัฒนากร.(2543).**การศึกษาบุคลิกภาพตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประสาท อิศรปรีดา. (2547). **สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. มหาสารคาม : โครงการตำราคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปราณี รามสูต.(2542). **จิตวิทยาทั่วไป.**กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏธนบุรี

ปิยะรัตน์ ดีกลาง พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และเวธนี กรีทอง . (2550).ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนธนากรสงเคราะห์ จังหวัดหนองคาย. **วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์. 8**, 21-31.

พรภิรมย์ หลงทรัพย์. (2547) **ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลรามาธิบดี.**วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและการประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มณฑกานต์ สุ่นปาน.(2543). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล แรงจูงใจในการศึกษาวิชา การพยาบาล ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมสถาบัน และการรับรู้ภาวะสุขภาพ กับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ของนักศึกษาพยาบาลสถาบันการศึกษาพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.(2550).**แนะรัฐเร่งสร้างศรัทธาในชุมชนชายแดนใต้ ก่อนเกิดวิกฤตแบ่งแยกทางสังคม.**ค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2552 จาก http://www.thaipr.net/nc/printprnews.aspx?newsid = D0A19306B46A72AEBBC1E8352437A0E9.

สภาการพยาบาล.(2544).**คุณลักษณะพยาบาลที่ผู้รับบริการคาดหวังและพึงพอใจ.**ค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2552 จาก http://www.tnc.or.th/knowledge/know08.html.

แสงเดือน ทวีสิน. (2545). **จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology).** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยเส็ง.

อรพินทร์ ชูชม อัจฉรา สุขารมณ์ และวิลาสลักษณ์ ชัววัลลี . (2542).**รายงานการวิจัยการพัฒนาแบบวัดแรงจูงใจภายใน.**กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อโณทัย บ้านเนิน. (2548). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกเขตภาคตะวันออก.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

Atkinson, R.L., Atkinson, R.C., Smith,E.E., and Bem,D.J. (1993) **Introduction to Psychology.** 11th ed. Fort Worth TX: Harcourt Brace Jovanovich.

Digman, J. M. (1990). Personality structure: Emergence of the five factor model. **Annual Review of Psychology,** 41, 417-440.

Hilgard . (1962). **Introduction of Psychology.** New York : Harcourt Brace and World .

Maslow, A.M. (1970). **Motivation and Personality.** New York : Harper and Row Publishers.

Ryan, R.M., & Deci, E.L. (2000).Intrinsic and extrinsic motivation: Classic definitions and new direction. **Contemporary Educational Psychology**. 25, 54-67

Yamane, Taro. (1976). **Statistics : An introductory Analysis.** 3rd ed. New York :Harper and Row Publication.